

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญยิ่งสถาบันหนึ่งในระบบการเงิน และเศรษฐกิจของประเทศ เงินทุนที่ธนาคารจะนำไปใช้ในการดำเนินงานของธนาคารได้มาจากผู้ถือหุ้น ผู้ฝาก และกำไรจากธนาคารกลาง และธนาคารอื่น ๆ ในรูปของการกู้ยืม ในจำนวนนี้ เงินฝาก เป็นแหล่งเงินทุนแหล่งใหญ่และสำคัญที่สุดของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นความมั่นคงของธนาคารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่รัฐและธนาคารจะต้องคำนึงถึง กล่าวคือจะต้องมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ฝากเงินอย่างเพียงพอ ซึ่งรัฐก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในข้อนี้ จึงได้ตรากฎหมายเกี่ยวกับการธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้ควบคุมการดำเนินงานของธนาคาร โดยมอบหมายให้ธนาคารกลางเป็นผู้ควบคุมดูแล แต่บทบัญญัติในกฎหมายเป็นเพียงมาตรการขั้นต่ำเท่านั้น ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งจึงควรกำหนดนโยบาย และระเบียบการบริหารงานของตนเองที่จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินของตนอย่างเพียงพอ

1. วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย

ในการศึกษาเรื่องมาตรการในการให้ความคุ้มครองต่อผู้ฝากเงินของธนาคารพาณิชย์นั้น มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาถึงความจำเป็นมาของกฎหมายการธนาคารพาณิชย์ในอดีต และบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ฝากเงิน
2. เพื่อศึกษาถึงการกำหนดนโยบายและระเบียบการบริหารงานที่ดีของธนาคารพาณิชย์ ที่จะสร้างความมั่นคงแก่ธนาคาร และความปลอดภัยแก่ผู้ฝากเงิน
3. เพื่อศึกษาถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้วัดสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ และศึกษาถึงการกำรงสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

4. เพื่อศึกษาถึงวิธีการต่าง ๆ ในการประเมินความเพียงพอของส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ และการคำนวณเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

5. เพื่อศึกษาถึงระบบการธนาคาร และมาตรการในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินของต่างประเทศโดยสังเขป และความเหมาะสมในการนำมาตราการดังกล่าวเข้ามาใช้กับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

2. ขอบเขตของการค้นคว้าวิจัย

สำหรับการให้ความคุ้มครองต่อผู้ฝากเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้น จะศึกษาถึงหลักการบริหารที่ดีของธนาคารพาณิชย์ และมาตรการในการควบคุมตามกฎหมาย โดยจะเน้นถึงการคำนวณสภาพคล่อง และความเพียงพอของส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งจะกล่าวอย่างละเอียด ส่วนการบริหารและนโยบายด้านอื่น ๆ จะกล่าวแต่เพียงคร่าว ๆ

ในการศึกษาถึงการคำนวณสภาพคล่อง และการคำนวณเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะเลือกศึกษาเพียงบางธนาคารเท่านั้น ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2519 ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดในประเทศไทยมีถึง 29 แห่ง หากจะศึกษาให้ละเอียดทุกธนาคารแล้ว จะต้องใช้เวลาและอาศัยข้อมูลเป็นจำนวนมาก ประกอบกับข้อมูลบางอย่างธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งไม่สามารถจะเปิดเผยได้ แม้จะศึกษาทุกธนาคารก็ยังไม่ให้ข้อเท็จจริงมากนัก ดังนั้น เพื่อความเหมาะสมเท่าที่ข้อมูลจะอำนวยให้ จึงเลือกศึกษาแต่เพียงบางธนาคารเท่านั้น

ส่วนการให้ความคุ้มครองต่อผู้ฝากเงินของธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศนั้น จะศึกษาเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจาก เป็นประเทศที่มีระบบการธนาคารและมีวิธีการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินที่เหมาะสม มีการจัดตั้งองค์การรับประกันเงินฝากสำหรับในเรื่องการประกันเงินฝากนี้ จะกล่าวถึงการประกันเงินฝากในประเทศอินเดียโดยสังเขป เท่าที่จะสามารถค้นคว้าได้

3. วิธีการค้นคว้าวิจัย

ข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ได้จากหนังสือ บทความ และวารสารต่าง ๆ ที่

เกี่ยวข้องกับจัดการเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ ทั้งหนังสือที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุน และการดำรงสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจะได้จากตัวเลขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เก็บรวบรวมไว้ และสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย

4. คำจำกัดความ

ความหมายของคำที่ใช้ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ คือ

1. คำว่า "ธนาคาร" ในที่นี้จะหมายถึง ธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไป
2. คำว่า "การใหญ่ยืม" ในที่นี้หมายความรวมถึง การใหญ่ยืม การเบิกเงินเกินบัญชี และการซื้อลดตั๋วเงิน

5. ประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. เพื่อจะได้ทราบถึงมาตรการในการให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินของธนาคารพาณิชย์ทั้งทางคานกฎหมาย และทางคานการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์เอง
2. เพื่อจะได้ทราบถึงมาตรการให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินของธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ ที่แตกต่างไปจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
3. เพื่อจะได้ทราบว่า การดำรงเงินสำรอง และเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่
4. เพื่อจะได้ทราบว่า การดำรงสภาพคล่อง และความเพียงพอของส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเพียงพอในการให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงิน และเป็นไปตามหลักการบริหารที่ดีของธนาคารพาณิชย์หรือไม่
5. เพื่อจะได้ทราบว่า ระหว่างธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในต่างประเทศ แต่มาเปิดสาขาในประเทศไทย ธนาคารประเภทใดให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินดีกว่ากัน

6. เพื่อเป็นเครื่องชี้แนะแก่นักการพาณิชย์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ให้เห็น
ความสำคัญในการให้ความคุ้มครองต่อผู้ฝากเงิน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ของธนาคาร
ทั้งทางกานกฎหมาย และการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์เอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย